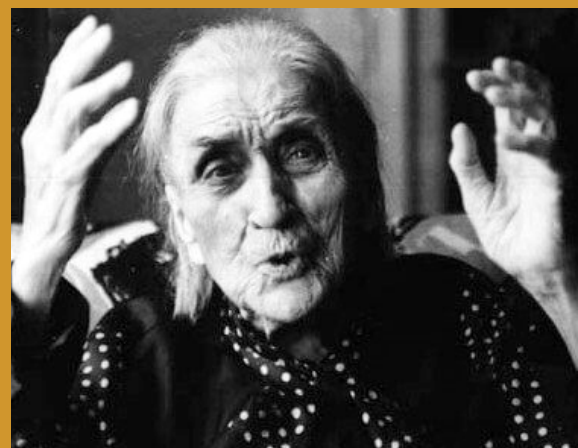

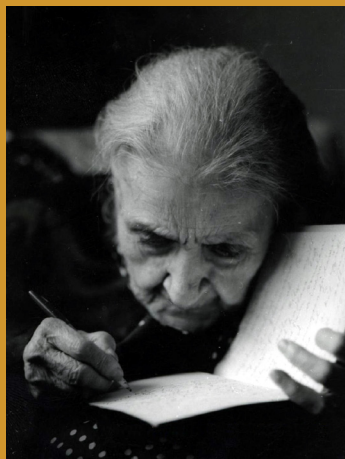

LEGEZA JÓZSEF

Dienes Valéria író, táncpedagógus, az első magyar női egyetemi tanár a múlt század egyik nagy gondolkodója volt. Babits Mihállyal is jó kapcsolatot ápolt, aki a filozófusnő alakját a **Halálfi** című regényének Hintáss Gitta nevű szereplőjében örökítette meg. Dienes szudétanémet (a mai Csehország peremén élő, a második világháború után zömmel elűzött, kitelepített német ajkú lakosság és az ő leszármazottaik) nagyszülei édesapjával Brünnből telepedtek át a monarchiabeli Magyarországra. A kislánként még hívó Valéria kamaszként elhidegült Istentől, majd házassága alatt végleg eltávolodott a hittől. Olyannyira, hogy sokáig materialista nézeteket vallott, és eszerint tanított az egyetemen is. A **Hajnalvárás** című önéletrajzi művében Belon Gellért atyának, aki az idős Vali néni lelki vezetője volt, így meséli el megterését:

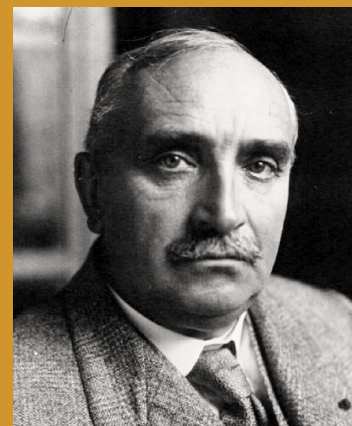
„Ennek a tanévnek úgy a vége felé valamiért el kellett mennem Budapestre. És egy szép napon, amikor ki volt téve az Oltáriszentség a Ferenciek tere templomában, akkor én nagyon fáradt voltam, és bementem abba a templomba. Ott leültem, aztán úgy gondolkodtam. És azt gondoltam – de teljesen ilyen szikáran és sivárul –, milyen volna, ha én meggyőnnék? Aztán kimentem, és próbáltam megint tovább járni az én utaimat. És másodszor is arra az időre kerültem, és másodszor is oda bementem. Ugyanaz nap, ugyanegy napon. És akkor: Hát milyen volna? Hát akkor megtudod, ha megpróbálsz! – körülbelül ez volt az egyszerű fogatja annak. Akkor elővettem egy papirozt, és elkezdtem összeírni az egész addigi életemet. És megfordultam, bementem abba a külön gyóntatóhelyiségbe, és beléptem a legelső gyóntatószékbe, ami szabad volt, és azt mondtam, hogy most egy életgyónást akarok végezni. És akkor elkezdtem mondani. Kb. 3/4 óráig tarthatott. És amikor mindent elmondtam, akkor a pap feloldozott, és azt mondta, hogy másnap menjek áldozni. Mondtam neki azonban: „De nézze,

én nem egészen hiszem azt, hogy ott van a Krisztus! Oda-állíthatok én ezzel a lélekkel? Azt felelte nekem: „Oda! Csak amikor már megy, akkor csak annyit gondoljon, hogy én szeretném elhinni, ha tudnám. Csak szeretném elhinni. S aztán menjen oda és áldozzon.” Hát én másnap reggel mentem. És odamentem ezzel a gondolattal. Csak arra emlékszem, hogy amikor vettem a Krisztust, akkor visszamentem a helyemre, és ottan olyan zokogás fogott el, hogy alig tudtam magamhoz térni

belőle. És akkor is még utána egész nap – még rengeteg dolgom volt, s azt mind végigcsináltam –, és akkor este, amikor hazamentem, a Domokosnéval abba a szobába, amiben egyedül alhattam, és eloltottam sötétre a lámpát, akkor egyszerre valami érzés alakult bennem, hogy ez a szoba tele van, és hogy az a Valaki, akivel tele van, és hogy az itt van. Az biztos, hogy az egy olyan erős jelenlét, mint... csak úgy zengett bennem: Isten, Isten... Tehát itt van! Nekem tehát – nagyon érdekes volt ez a gondolat! – most már beszélhetnek akármit, hogy van vagy nincs, mert én már most tapasztalom Őt. És akkor soká, soká, leírhatatlan szépségű és mélységű olyan átadottságban éltem, hogy nem is tudom, hogy ez meddig tartott, csak belement az éjszakába...”

Paul Claudel, a híres francia drámaíró, a Johanna a máglyán című színmű írója vallotta megtérése után: „Íme, egyszerre Valaki lettél.” A párizsi Notre-Dame-ban 1886 karácsonyán még egyetemistaként élte meg sorsfordító istenélményét, melyet a **Második óda** című verse örökít meg.

Te jelen vagy és én itt vagyok.
Te vagy a céloom és én is a te céloed vagyok.
És mint a legcsenevészebb fűreg a naptól él
és a planéták gépezetétől,
Úgy én is minden lehetemet örökkévalóságodból merítem.
Szabadságom korlátozott a fogságodban kijelölt hely miatt
és mivel szenvedélyesen részt veszek a játékban!
Hogy élet-teremtő fényednek nekem szánt sugara el ne szökjön.
Kitárom karom jobbra-balra
Hogy általam ne nyíljon rés teremtményeid tökéletes kerítésén!
Nem kell meghalnom, hogy Te élhess!
Jelen vagy ebben a látható világban, mint a másikban.
Itt vagy.
Itt vagy és én nem lehetek másutt, csak Veled.

Az 1995-ben elhunyt André Frossard-t, a francia kommunista párt volt főtitkárát a pártban szintén vezető beosztásban lévő apja ateistának nevelte, így az ifjú a vallást sokáig egy elavult agyszüleménynek vélte. Megtérése történetének ezt a címet adta: „*Van Isten, találkoztam Vele*”. Egy pillanat műve volt csak, de teljes volt számára a bizonyosság. Ő maga meséli el, hogy ateistaként ment be a kápolnába, és keresztényként jött ki. Frossard nem sokkal halála előtt, 1990-ben jelentette meg **Isten – kérdésekben** című könyvét, amelynek lényege, hogy gimnazisták hitre vonatkozó kérdéseit válaszolja meg. Ebben írja le megtérése pillanatát: „*Ez a fény, amelyet nem láttam testi szememmel, nem világosságot adó napfény volt, amely barnítja bőrünket, hanem lelki fény volt, vagyis tanító fény, mintegy az igazság fehér izzása. Teljesen felforgatta számomra a dolgok megszokott rendjét. Mióta megláttam, csaknem azt mondhatnám, hogy számomra egyedül Isten létezik, és minden más csak hipotézis.*”

A megtérése mindenkinek más. Mindenkit másként szólít meg az Isten. Dienes Valéria vallomásszerűen írja a **Jön az Isten** című versében:

*Jön az Isten
Három és az Egy
Nem tudod, hogy
Honnan, merre megy
Nem találsz,
Mégis lelked mása
Megmondotta:
Benned lesz lakása*

*Jön az Isten
Érthetetlenül
Sose láttad
S benned elmerül
Átutazza
Véled ezt a létet
Öröklétben
Fürösztö az élted*

És hogy milyen hitelesen értelmelte ezt az író, az kiderül életének utolsó megnyilatkozásából, amit lelkiatyja, Belon Gellért püspök úr jegyzett le: „*Nem tudom, mi történik most velem. De én Istennek mindenben igent akarok mondani.*” Ezzel a gesztussal adta vissza Teremtőjének életét majd 100 éves korában, 1978. június 8-án.

KÖNYVAJÁNLÓ

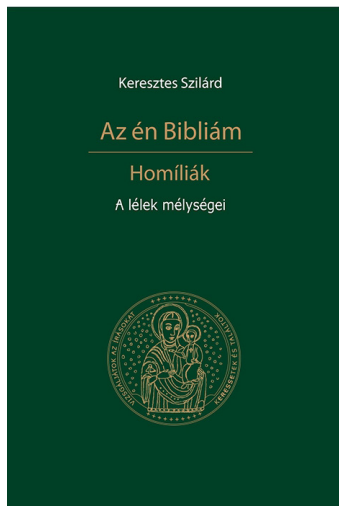
Keresztes Szilárd érdemes hajdúdorogi megyéspüspök

Az én Bibliám

című homíliás sorozatának hatodik kötetében

lelkigyakorlatos elmélkedéseket

válogatott csokorba.

A lelkigyakorlat a mélységek küzdőtere. A lelkigyakorlat vezetőjének arra kell törekednie, hogy minél mélyebben elemezze a részt vevő csoport hivatását, feladatait és problémáit, és minél több résztvevőnek tudjon névtelenül is személyre szóló tanácsokat adni. Szívet szorító és bátorító feladat, hogy valóban a szív bőségéből, embertársaink élete miatt érzett hívő szomorúságból és örömből, Isten üdvözítő szeretetének erejéből fakadjanak a gondolatok. A kötet minden sora e töről fakad.